

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117229019
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:1117229019.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Martina Štubniaka a sudcov JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu W. C. I., narodeného XX. XX. XXXX, bytom K. XJ, XXX XX J., právne zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JAKUBČO, spol. s r. o., so sídlom Horné záhrady 2, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 50 570 897, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o zaplatenie 39.443,54 Eur, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15C/72/2018-189 z 27. januára 2020 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 15C/72/2018-197 z 24. februára 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom v časti výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 9.346,05 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku m e n í tak, že žalobu v tejto časti z a m i e t a.

II. Rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom v časti výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 4.000,- Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku p o t v r d z u j e.

III. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanej náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 79,8 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.346,05 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 32,32 % do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o ich výške (II. výrok). Prvoinštančný súd následne dopĺňacím rozsudkom zo dňa 24. 02. 2020 žalobu vo zvyšku zamietol.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol o žalobe žalobcu domáhajúceho sa zaplatenia sumy 39.443,54 Eur pozostávajúcej zo sumy 9.443,54 Eur z titulu trov obhajoby a zo sumy 30.000,- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 07. 09. 2011.

3. Pri právnom posúdení veci aplikoval ust. § 3 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2 a 3 a § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) konštatujúc, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa citovaného zákona. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 540/2016 a na to, že žalobcovi bolo vznesené obvinenie uznesením vyšetrovateľa ÚBOK B.

Bystrica zo dňa 07. 09. 2011 pre prečin nepriamej korupcie, pričom žalobca bol následne spod podanej obžaloby právoplatne oslobodený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3T/38/2012 zo dňa 23. 10. 2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6To/1/2015 zo dňa 29. 09. 2016. Na základe toho prvoinštančný súd považoval uznesenie o vznesení obvinenia za nezákonné rozhodnutie, v príčinnej súvislosti s ktorým žalobcovi vznikli náklady na právne zastúpenie. Pokiaľ potom žalovaná riadne a včas namietla z týchto nákladov len položku v sume 97,49 Eur za prefotenie vyšetrovacieho spisu, na tieto žalobcovi nárok nevznikol „v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z.“ a na žalovanou neskôr všeobecne vznesené námietky ohľadne trov obhajoby s poukazom na ust. § 153 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) už neprihliadal. Preto nevykonal ani dôkaz spisom sp. zn. 3T/38/2012, do ktorého žalovaná strana mala prístup ako účastník trestného konania. Prvoinštančný súd sa stotožnil so žalobcom, že samotná povinnosť uhradiť náklady na právne zastúpenie v trestnom konaní predstavuje dlh zaťažujúci majetok žalobcu aj v prípade, ak k úhrade ešte nedošlo. Preto mu priznal náhradu škody v sume 9.346,05 Eur ako náklady vzniknuté v dôsledku právneho zastúpenia v trestnom konaní.

4. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy, prvoinštančný súd vychádzal z výpovede žalobcu, jeho manželky a znaleckého posudku psychiatricky C.. C. T. a na tom základe dospel k záveru o primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi v rozsahu sumy 4.000,- Eur. Prvoinštančný súd mal preukázané, že trestné stíhanie malo nepriaznivé dôsledky na súkromný život žalobcu, predovšetkým na jeho psychické zdravie, rodinný život aj na spoločenské uplatnenie. Následky vzniknuté v súkromnom živote a spoločenskom uplatnení sa mu aj vďaka prístupu manželky a vďaka vlastnému prístupu v konečnom dôsledku podarilo zmierniť. Zároveň nepreukázal dôsledky, ktoré tvrdil v oblasti pracovného života týkajúce sa predaja firiem a nevyhnutnosti začať podnikat' v inej sfére. Európsky súd pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej činnosti zdôraznil, že náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznanú za telesné zranenia alebo násilné činy. Najvyšší súd vo veci sp. zn. 6MCdo/15/2012 uviedol, že pri úvahe o výške primeranej náhrady nemajetkovej ujmy treba vziať do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie, napríklad zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, podľa ktorého poškodený trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania má nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy. Nemajetková ujma žalobcu v jeho rodinnom a spoločenskom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím nebola väčšia ako morálna ujma spôsobená trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania. Preto prvoinštančný súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.000,- Eur a vo zvyšku žalobcu zamietol.

5. O náhrade trov konania rozhodol prvoinštančný súd podľa § 255 ods. 2 CSP vzhľadom na čiastočný úspech oboch sporových strán a určiac pomer ich úspechu a neúspechu priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 32,32 %.

6. V zákonnej lehote podala proti rozsudku odvolanie žalovaná. Odvolaním napadla l. výrok rozsudku, ktorým jej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.346,05 Eur.

7. V odvolaní namietala, že žalobca v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku neoznačil konkrétny titul, z ktorého si uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, čo spôsobilo nenaplnenie podmienky uplatnenie týchto nárokov v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa žalovanej žalobca síce (až) v rámci repliky označil za nezákonné rozhodnutie uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 07. 09. 2011 ale vzhľadom na ust. § 6 ods. 1 cit. zákona predmetné uznesenie nezákonným rozhodnutím nie je. Každé uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nevyústilo v právoplatný odsudzujúci rozsudok totiž nemožno automaticky považovať za nezákonné, ak bolo vydané v súlade s Trestným poriadkom. V tomto smere žalovaná poukázala na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR a ČR a na rozhodnutie ESLP vo veci Lavrechov proti Českej republike súčasne argumentujúc, že extenzívny výklad zákona č. 514/2003 Z. z. prijatý judikatúrou, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby nemôže byť akceptovaný bez zohľadnenia osobitostí každého prípadu.

8. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnenú náhradu trov obhajoby žalovaná uviedla, že prvoinštančný súd neopodstatnene neprihliadol na jej námietky voči výške trov, ktoré uplatnila už v podaní zo dňa 29. 01. 2018, kde argumentovala, že dôvodnosť tohto nároku bude možné ustáliť až po pripojení trestného spisu. Prvoinštančný súd však tento spis nepripojil a tak nemala možnosť sa s ním oboznámiť a jednotlivé úkony právnej pomoci rozporovať, na druhej strane súd akceptoval znalecký posudok predložený žalobcom až tesne pred pojednávaním. Žalovaná nesúhlasila so záverom prvoinštančného súdu, že mala prístup do trestného spisu. Namietala tiež, že žalobca náklady na svoje právne zastúpenie doposiaľ nezaplatil a preto mu žiadna škoda v zmysle § 442 ods. 1 OZ nevznikla.

9. Vo vzťahu k priznanej nemajetkovej ujme žalovaná nesúhlasila s tým, že boli naplnené podmienky na jej náhradu v peniazoch. Žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy ani jej príčinnú súvislosť s uznesením o vznesení obvinenia. Zo žalobcom predloženého znaleckého posudku vyplýva, že prvé vyšetrenie v psychiatrickej ambulancii absolvoval až v roku 2013, hoci obvinenie mu bolo vznesené už v roku 2011. Znalkyňa pritom nemala objektivizovaný psychický stav žalobcu pred vznesením obvinenia. Hoci trestné stíhanie môže prívodiť určitý duševný diskomfort, nebolo preukázané, že tento bol u žalobcu v miere odôvodňujúcej peňažnú kompenzáciu. Manželka žalobcu nepotvrdila rozpad ich vzťahu a nebolo preukázané negatívne vnímanie jeho osoby v okruhu obchodných partnerov, či známych. Vo vzťahu k medializácii prípadu mal žalobca využiť prostriedky právnej ochrany poskytované tlačovým zákonom. Žalovaná napokon uzavrela, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je v tejto časti nedostatočne zdôvodnené, čím nespĺňa náležitosti určené ust. § 220 ods. 2 CSP.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

11. Poukázal na svoje predošlé vyjadrenia trvajúc na tom, že v materiálnom právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým zasiahol do práv občana. V prejednávanej veci použitie žalovanou označených súdnych rozhodnutí neprichádza do úvahy, pretože tieto riešili odlišný skutkový stav, resp. sa značne odchyľujú od ustálenej súdnej praxe. V súčasnosti nie sú žiadne pochybnosti, že ustálená súdna prax stojí na tom, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a preto súd prvej inštancie zaujal správny záver, že uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 07. 09. 2011 je nezákonným rozhodnutím v zmysle cit. zákona. K priznanej náhrade škody z titulu nákladov na obhajobu žalobca uviedol, že sa plne stotožňuje s právnym názorom okresného súdu vyjadreným v 14. odseku odôvodnenia napadnutého rozsudku. Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy, predložený znalecký posudok jednoznačne preukazuje príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a nemajetkovou ujmom v rámci odpovede na otázku č. 4 a súčasne z jeho výpovede a z výpovede jeho manželky vyplynulo, aké negatívne dopady malo na neho vznesenie obvinenia. Žalobca svoje vyjadrenie uzavrel nesúhlasom so žalovanou namietaným nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku.

12. Na základe odvolania žalovanej krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie (v spojení s dopĺňacím rozsudkom) v časti výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 9.346,05 Eur zmenil podľa § 388 CSP a v tejto časti žalobu zamietol a v časti výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 4.000,- Eur, rozsudok potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

13. V súdnej veci bolo nepochybné, že žalobcovi bolo uznesením zo dňa 07. 09. 2011 vznesené obvinenie pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona, pričom spod následne podanej obžaloby bol právoplatne oslobodený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3T/38/2012 zo dňa 23. 10. 2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6To/1/2015 zo dňa 29. 09. 2016, a to z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. Tým aj podľa odvolacieho súdu bola z hľadiska ust. § 3 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1 a § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi.

14. Súd prvej inštancie teda dospel k správne mu záveru, že uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 07. 09. 2011 je treba považovať za nezákonné rozhodnutie, keď správne vychádzal z jednotlivých ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú výkonom

verejnej moci jeho orgánmi. Označený zákon v ust. § 3 ods. 1 písm. a) určuje, že štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

15. V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. sa štát svojej zodpovednosti za škodu nemôže zbaviť, čím sa završuje právna úprava tejto zodpovednosti ako zodpovednosti objektívneho charakteru (bez ohľadu na zavinenie) s absolútnou povahou (bez možnosti liberácie). Objektívna zodpovednosť sa niekedy označuje aj ako zodpovednosť za výsledok. Podľa ust. § 25 ods. 1 cit. zákona tiež platí, že ak § 26 neurčuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

16. Právna teória i súdna prax potom zhodne z ust. § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. vyvodzujú, že na vznik zodpovednosti štátu (Slovenskej republiky) za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sa vyžaduje kumulatívne (súčasné) splnenie troch podmienok: 1. nezákonné rozhodnutie, 2. vznik škody ako peniazmi vyčísliteľnej majetkovej ujmy na strane dotknutého subjektu a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

17. Ustanovenie § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. určuje, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Podľa § 6 ods. 1 cit. zákona platí, že ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zasa platí, že právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

18. Z uvedeného vyplýva, že podmienkou zodpovednosti štátu je zmena alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia, ktorým bola škoda spôsobená. V prípade právoplatného zastavenia trestného stíhania, resp. oslobodenia spod obžaloby je situácia špecifická v tom, že podľa Trestného poriadku (zákon č. 301/2005 Z. z.) už nenasleduje ďalší proces, ktorého výsledkom by bolo výslovné zrušenie uznesenia, ktorým bolo stíhanej osobe vznesené obvinenie. Pokiaľ potom zmyslu právnej úpravy má zodpovedať z čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky vyplývajúca zásada, že každá majetková ujma spôsobená nezákonným zásahom štátu má byť odčinená, rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má tiež zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný, že sa skutok stal, resp. že skutok nie je trestným činom. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

19. Judikatúra vzťahujúca sa ešte k predchádzajúcej právnej úprave zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zákone č. 58/1969 Zb. pritom už v minulosti dovodila, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších podmienok zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (viď R 35/1991, R 70/1994). Tieto závery sú aplikovateľné aj na v súčasnosti platnú právnu úpravu v zákone č. 514/2003 Z. z., pretože táto právna úprava stojí na rovnakých základných zásadách ako predchádzajúca a boli potvrdené vo vzťahu k aktuálne platnej právnej úprave zákona č. 514/2003 Z. z. napríklad rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/15/2009 (R 37/2014), sp. zn. 4Cdo/183/2009 alebo sp. zn. 1Cdo/167/2016.

20. V týchto súvislostiach odvolací súd zdôrazňuje, že sa jedná o objektívnu zodpovednosť štátu za škodu, t. j. rozhodujúcim kritériom posúdenia zákonnosti vznesenia obvinenia je neskorší výsledok trestného stíhania, kedy zastavenie trestného stíhania, či oslobodenie spod obžaloby ukazuje, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia, resp. nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie ale to, či sa toto podozrenie v trestnom konaní aj potvrdilo. V podmienkach materiálneho právneho štátu musí totiž štát niesť (objektívnu) zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/15/2009), pričom podstata nároku na náhradu škody sa v týchto prípadoch neviaže na

(ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania ale na samotný výsledok trestného stíhania (viď obdobne aj Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 25/2011).

21. Týmto výkladom nijak nedochádza k popretiu možnosti štátu viesť trestné stíhanie proti konkrétnej osobe ani sa neobmedzuje legitímne právo štátu odhaľovať trestnú činnosť a viesť trestné stíhanie proti osobe, ktorá je dôvodne podozrivá, že sa trestnej činnosti dopustila. Naopak, najvyššie súdne inštanície sa vo svojich rozhodnutiach s týmto argumentom vysporiadali konštatovaním, že štát má právo a súčasne povinnosť odhaľovať trestné činy a viesť trestné stíhanie voči osobám podozrivým z ich spáchania, ale právny názor, podľa ktorého je štát povinný odškodniť škodu vzniknutú jednotlivcovi, proti ktorému bolo vedené trestné stíhanie ako proti obvinenému, ak sa podozrenie voči nemu nepotvrdilo len odzrkadľuje objektívny charakter zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Štát teda za konanie svojich orgánov zodpovedá, aj keď z ich strany ku žiadnemu subjektívnemu pochybeniu nedošlo a to s ohľadom na výsledok ich činnosti. Práve preto ide o spomínanú zodpovednosť štátu „za výsledok“.

22. Okresný súd sa neodchýlil od žiadneho z vyššie označených rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ktoré tvoria ustálenú súdnu prax ohľadne tejto problematiky. Najvyšší súd SR (napr. v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/183/2009) uviedol, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že jednotliviec čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Toto ale nemožno chápať tak ako to naznačovala žalovaná, že opodstatnenosť vznesenia obvinenia vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu vylučuje, že uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné. Takéto ponímanie je nielen nesprávne a obsahovo vytrhnuté z kontextu, ale úplne neguje zákonom zakotvený a aj najvyšším súdom vzápätí spomenutý objektívny charakter zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím - že rozhodujúcim je neskorší výsledok trestného konania. Najvyšší súd mal na mysli, že treba v súlade s rozhodnutím R 35/1991 skúmať, či nejde o prípad kedy právo na náhradu škody nevzniká, t. j. ak si niekto obvinenie zavinil sám alebo bol oslobodený spod obžaloby, resp. trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný, bola mu udelená milosť, resp. trestný čin bol amnestovaný. O takéto situácie ale v prejednávanej veci nešlo a preto bola právne irelevantnou argumentácia žalovanej o tom, aká bola dôkazná situácia v čase, kedy bolo žalobcovi obvinenie vznesené, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo v súlade s Trestným poriadkom, resp. že bolo povinnosťou orgánu činného v trestnom konaní vzniesť obvinenie, lebo opačný postup by bol porušením trestnoprocesných zásad. Podľa odvolacieho súdu z hľadiska výsledku trestného konania nebolo pre vznik práva žalobcu na náhradu škody podstatné ako sa v danom čase dôkazná situácia javila, ale podstatné bolo s akým výsledkom jeho trestné stíhanie skončilo. Nie dôkazy, ktoré mali nasvedčovať spáchaniu trestného činu žalobcom, ale jeho oslobodenie spod obžaloby a dôvod, pre ktorý sa tak stalo sú tými okolnosťami, na ktoré treba prihliadnuť. A toto v prejednávanej veci okresný súd plne rešpektoval. Zodpovednosť štátu nastupuje iba ak sa jeho postup ukáže ako mylný a tým treba rozumieť len to, že „mylnosť“ sa ukáže vo výsledku trestného konania, rozhodujúci je výsledok trestného konania a nie to, či samotné uznesenie o vznesení obvinenia bolo v čase jeho vydania ne/zákonné.

23. Z uvedených dôvodov neboli namieste odkazy žalovanej na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 548/2012 zo dňa 27. 11. 2012, keďže ústavný súd v danej veci rozhodnutie krajského súdu preskúmaval len z hľadiska jeho odôvodnenosti a toho, či sa nejedná o rozhodnutie arbitrárne a uviedol, že postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti sa nevyjadroval k vecnej správnosti preskúmaného rozhodnutia.

24. Neopodstatnene žalovaná poukazovala aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (keď rozhodnutia iných odvolacích súdov netvoria ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít - pozri napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/129/2017 a takouto praxou nie sú ani rozhodnutia súdov iných štátov). V rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/201/2007 najvyšší súd neriešil problematiku toho, aké sú podmienky práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a kedy takéto právo vzniká, ale zaoberal sa tým, či vznesenie obvinenia z trestného činu je (ne)oprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa § 11 a nasl. OZ a v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/64/2008 práve naopak vyjadril už vyššie spomínanú zásadu, že ten, kto bol spod obžaloby oslobodený má právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia a takéto právo mu nevzniká vtedy, ak

si obvinenie zaviniť sám alebo bol oslobodený spod obžaloby, resp. trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný, bola mu udelená milosť, resp. trestný čin bol amnestovaný. Napriek tomu, že rozhodnutia Ústavného súdu ČR netvorí ustálenú súdnu prax, odvolací súd považuje za potrebné dodať, že ani rozhodnutie ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 165/2002 nedopadalo na prejednávajúcu vec, pretože tam ústavný súd riešil otázku nepriznania trov právneho zastúpenia vzniknutých v trestnom konaní a k otázke (ne)zákonosti uznesenia o vznesení obvinenia sa vyjadroval len okrajovo vo všeobecnej rovine.

25. Napokon podľa odvolacieho súdu neboli dôvodnými ani odkazy žalovanej na označené rozhodnutia Ústavného súdu SR a ESLP. Kým v prípade rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 163/2013 nemožno z odôvodnenia vyvodiť, že nemôže byť za nezákonné považované uznesenie o vznesení obvinenia v prípade následného oslobodenia obvineného spod obžaloby z dôvodu, že mu vina nebola preukázaná, rozhodnutie ESLP vo veci Lavrechov proti ČR sa priamo netýka práva obvineného na náhradu škody voči štátu z titulu nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia. ESLP v danom prípade posudzoval otázku adekvátnosti prepadnutia v prospech štátu peňažnej záruky zloženej obžalovaným ako náhrada väzobného stíhania a aj keď v odseku 50 odôvodnenia konštatoval, že oslobodenie spod obžaloby samo o sebe neznamená, že trestné stíhanie bolo nezákonné, neznamená toto konštatovanie vylúčenie nároku na náhradu škody stíhanej osoby voči štátu, čo v konečnom dôsledku v odlišnom stanovisku k rozhodnutiu vyjadril sudca Pejchal slovami, že sťažovateľ by z trestného stíhania, ktoré bolo proti nemu vedené (a v ktorom bol právoplatne oslobodený - poznámka odvolacieho súdu), nemal v zásade znášať žiadne negatívne dôsledky. K nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 163/2013 odvolací súd dodáva, že tam prezentovaný právny názor nie je ustálený a podľa názoru odvolacieho súdu ho nemožno považovať za odklon od doterajšej ustálenej judikatúry už len z dôvodu, že ústavný súd sa nijako nevysporiadal s dôvodmi a argumentmi vyplývajúcimi z opačnej judikatúry rešpektovanej dlhodobo. V náleze bola riešená iná právna otázka a to otázka stretu uplatňovania nároku na náhradu škody titulom uznesenia o vznesení obvinenia a titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe, ako aj otázka premlčania nároku na náhradu škody. V predmetnom náleze navyše ústavný súd poznamenal, že judikatúra Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej rovnaký význam (dôsledky) ako zrušenie právoplatného rozhodnutia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby neprešla testom ústavnosti. Je pritom zrejmé, že tomu tak nie je. Judikatúra najvyšších súdnych autorít ČR a SR, vrátane judikatúry Ústavného súdu ČR a SR vyvodila nárok na náhradu škody v takýchto prípadoch práve z ochrany práva jednotlivca na súdnu ochranu zakotveného v čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, ktorá bola prijatá ako Ústavný zákon č. 23/1991 Zb. a čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, imanentnou súčasťou ktorého je právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom a z princípu materiálneho právneho štátu.

26. Žiadne z uvedených rozhodnutí nepredstavuje judikatórny posun, či prelom v problematike posudzovania (ne)zákonosti uznesenia o vznesení obvinenia v rámci trestného stíhania, v ktorom sa podozrenie zo spáchania trestného činu obvinenou osobou následne nepotvrdilo. Odvolací súd preto nemal žiaden dôvod odkloniť sa od dlhodobo zaužívanej judikačnej praxe, ktorej podstatu už vyjadril vyššie a s ktorou sa plne stotožňuje a opätovne opakuje, že štát tu zodpovedá za výsledok a nie za to, či príslušný orgán pri vznesení obvinenia pochybil alebo nie.

27. Vzhľadom na uvedené prvoinštančný súd správne skúmal, či žalobcom uplatnená náhrada škody spočívajúca v trovách právneho zastúpenia bola dôsledkom nezákonného rozhodnutia, avšak žalovaná tak počas prvoinštančného konania (v podaní zo dňa 29. 01. 2018) ako aj v odvolaní opodstatnene namietala, že žalobcovi takáto škoda nevznikla, nakoľko nepreukázal zaplatenie trov obhajoby svojmu právnenému zástupcovi. Hoci žalobca predložil vyčíslenie náhrady trov obhajoby advokátom Mgr. C. T. na sumu 9.443,54 Eur (č. I. 19 a nasl. spisu), faktom je, že počas celého konania ani netvrdil, že takúto sumu aj skutočne uhradil. Absentuje teda v spore nielen tvrdenie žalobcu o zaplatení uvedenej sumy ale aj dôkaz o tejto skutočnosti, pričom žalobca v tomto smere argumentoval tým, že vznik škody je preukázaný už predmetným vyúčtovaním a samotná úhrada trov nie je predpokladom vzniku škody. Podľa žalobcu povinnosť uhradiť náklady na právne zastúpenie v súvislosti s trestným stíhaním predstavuje škodu, lebo ide o dlh, ktorým dochádza k zníženiu, resp. zaťaženiu jeho majetku. Tento názor si v podstate osvojil aj prvoinštančný súd, avšak ide o názor nesprávny.

28. Podľa ust. § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk.

29. V tomto zmysle sa skutočnou škodou rozumie ujma, ktorá nastala, resp. sa prejavuje v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Vyjadruje sa porovnaním majetkového stavu poškodeného pred vznikom škody a po poškodení. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/467/2013 (publikovanom pod č. 10/2016) zaujal právny názor, že škoda vzniká dlžníkovi vtedy, keď svojmu veriteľovi dlžnú čiastku zaplatil. Sama skutočnosť, že veriteľ má voči dlžníkovi nejakú pohľadávku (aj keby bola priznaná rozhodnutím súdu), nie je škodou.

30. Odvolací súd sa s týmto výkladom skutočnej škody plne stotožňuje, pretože je takisto toho názoru, že ak skutočnou škodou je ujma prejavujúca sa v majetkovej sfére poškodeného faktickým znížením jeho majetku, škoda nevzniká dovtedy, kým nedôjde k úhrade dlžnej čiastky. Okolnosť, že veriteľ má voči dlžníkovi nejakú pohľadávku neznamená, že majetok dlžníka sa o túto pohľadávku znížil.

31. V prejednávanej veci preto odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ žalobca nepreukázal, že skutočne uhradil svojmu advokátovi vynaložené trovy právneho zastúpenia, škoda spočívajúca vo vynaložení trov právneho zastúpenia v trestnom konaní mu nevznikla. Jeho majetok sa o sumu 9.346,05 Eur priznanú mu z tohto titulu okresným súdom fakticky neznižil a preto odvolací súd nemal inú možnosť ako čiastočne zmeniť napadnutý rozsudok v I. výroku a v tomto rozsahu žalobu žalobcu zamietnuť. Bezpredmetným potom bolo zaoberať sa opodstatnenosťou jednotlivých úkonov obhajoby v trestnom konaní ako to namietala žalovaná. Napriek tomu však odvolací súd musí poznamenať, že okresný súd inak opodstatnene uplatnil sudcovskú koncentráciu konania pri posudzovaní tohto nároku, pokiaľ nevykonával dokazovanie trestným spisom. Tento totiž bol pripojený k prejednávanej veci už dňa 29. 03. 2019 (ako to vyplýva z prípisu Špecializovaného trestného súdu na č. I. 128 spisu) a teda žalovaná ako strana sporu mala možnosť odvtedy doň nahliadnuť v zmysle § 97 CSP a v nadväznosti na to mohla aj dostatočne včas pred pojednávaním zo dňa 17. 01. 2020 uplatniť svoje prostriedky procesnej obrany v zmysle § 149 CSP. Pokiaľ tiež žalovaná namietala, že prvoinštančný súd naopak umožnil žalobcovi predložiť znalecký posudok tesne pred pojednávaním, tak podľa odvolacieho súdu žalovaná prehliada zásadný rozdiel. Žalovaná totiž včas neurobila príslušné skutkové tvrdenia, ktorými by spochybnila konkrétne úkony právnej pomoci uplatnené ako náhrada škody žalobcom, tieto teda neboli sporné a preto nebol dôvod trestným spisom dokazovať ich opodstatnenosť. V porovnaní s tým žalobca už v žalobe urobil zodpovedajúce skutkové tvrdenia o dopade vznesenia obvinenia na jeho psychický stav, ktoré potom včas podložil znaleckým posudkom ako dôkazným prostriedkom, čo si nevyžadovalo odročovanie pojednávania (§ 153 ods. 2 CSP). Preto k znemožneniu obrany žalovanej postupom okresného súdu nedošlo.

32. Pokiaľ sa týka žalobcom uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy, okresný súd v tomto smere vykonal dostatočné (stranami navrhované) dokazovanie a správne vychádzal aj z ust. § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré správne aplikoval na skutkový stav veci. Okresný súd priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 4.000,- Eur žalobcovi dostatočne a preskúmateľne odôvodnil, rešpektoval kritériá vyplývajúce z ust. § 17 ods. 3 cit. zákona pre posudzovanie takéhoto nároku a vzhľadom na okolnosti prípadu v adekvátnej sume priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy. Odvolací súd odkazuje na odseky 15. až 18. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ktoré predstavujú správne a pochopiteľné vysvetlenie úvah okresného súdu, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje.

33. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že samotné konštatovanie porušenia práv žalobcu nebolo možné považovať za dostatočné vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci a že ujmu žalobcu nemožno odčiniť inak ako poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Päťročné trestné stíhanie, ktoré skončilo oslobodením žalobcu spod obžaloby aj podľa odvolacieho súdu nebolo primerané a spravodlivé „vybaviť“ len deklaráciou o porušení práv (či inou, nepeňažnou formou kompenzácie).

34. Pokiaľ ide o kritériá určené v ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. tieto sú v zásade prebratím judikatúrou formulovaných okolností, ktoré je potrebné zohľadňovať aj pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Preto aj judikatúra vzťahujúca sa k tejto problematike ochrany osobnosti je použiteľnou na účely rozhodovania o náhrade nemajetkovej ujmy podľa osobitného zákona č. 514/2003 Z. z.

35. V týchto súvislostiach odvolací súd poukazuje na (stále aktuálne) východiská formulované ohľadne tejto problematiky Najvyšším súdom SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/15/2003, podľa ktorého pri vyjadrení miery, akou bola znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom, či inom prostredí fyzickej osoby. Toto treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe zistenia a vyhodnotenia tejto reakcie a iba vtedy, ak sa preukáže reakcia svedčiacia o znížení dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere v zmysle § 13 ods. 2 OZ, môže jej byť subsidiárne priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Napadnuté rozhodnutie v tejto časti zapadá do toho, že iba závažná ujma odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a za takú je považovaná ujma, ktorú by z objektívneho hľadiska a nie z hľadiska subjektívnych pocitov dotknutého vzhľadom na okolnosti a intenzitu zásahu, jeho dopad a dôsledky a jeho trvanie považovala za značnú každá iná fyzická osoba v danom mieste a čase a v tej istej situácii, spoločenskom postavení, atď. (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/81/2011).

36. Pokiaľ žalovaná namietala, že nebol preukázaný negatívny dopad vznesenia obvinenia na osobu žalobcu, tak odvolací súd poukazuje na závery predloženého znaleckého posudku znalkyne z odboru psychiatrie MUDr. Miriam Kubicovej, ktorá vo svojich odpovediach na položené otázky dostatočne presvedčivo zodpovedala, že zmeny duševného stavu žalobcu priamo súvisia so vznesením obvinenia. Aj keď žalovaná správne poukázala na to, že znalkyňa sama skonštatovala, že údaje o psychickom zdraví žalobcu pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia jej neboli detailne známe, nič nenasvedčuje tomu, že by toto bolo prekážkou pre konkrétne znalecké závery a že by teda nemohla znalkyňa zhodnotiť stav žalobcu i bez toho, resp. že by výsledky jej skúmania boli nesprávne. Ako vyplýva z posudku, znalkyňa mala k dispozícii psychiatrickú správu z roku 2013 a už v tej sa uvádzalo, že v roku 2011 žalobca zažil udalosť, ktorá prispela k spusteniu a ďalšiemu rozvoju depresívnej symptomatiky, pričom diagnostickým záverom správy bola periodická depresívna porucha, stredne ťažká fáza. Čiže zistenie znalkyne zapadajú do výpovede žalobcu i jeho manželky, že vznesenie obvinenia negatívne ovplyvnilo jeho duševné zdravie, partnerský život i spoločenské uplatnenie. Podľa odvolacieho súdu uvedené dôkazy príčinnú súvislosť preukazujú. Hoci sa manželstvo žalobcovi nerozpadlo, z výpovede jeho manželky je zrejmé, že sa zhoršilo po všetkých stránkach, čo vyústilo do vyhľadania odbornej pomoci. Je pravdou, že žalobca nepreukázal negatívne dôsledky v oblasti pracovnej sféry, či známych, čo rovnako konštatoval aj okresný súd, ale práve preto aj odvolací súd považuje prisúdenú náhradu nemajetkovej ujmy za adekvátnu. Okresný súd nebral do úvahy (len tvrdenú) medializáciu prípadu a preto odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd správne aplikoval kritériá určené v ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. a primeraným spôsobom zhodnotil následky na osobnostnej sfére žalobcu. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok ako vecne správny v tejto časti potvrdil dodávajúc, že jeho odôvodnenie zodpovedá ust. § 220 ods. 2 CSP a aj keď mohlo byť presvedčivejšie, podľa odvolacieho súdu žalovaná dostala jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom a obranou proti nemu. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, či navrhovaním a hodnotením dôkazov a rovnako tak nie je nutné, aby na každý (aj na pre rozhodnutie bezvýznamný) argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Postačuje odpoveď na podstatné argumenty. V súlade s tým odvolací súd ešte dopĺňa, že žalobca riadne uplatnil svoje nároky v rámci predbežného prerokovania podľa § 15 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. a hoci v podanej žiadosti zo dňa 16. 06. 2017 vyslovene neoznačil uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 07. 09. 2011, z jeho žiadosti (odsekov 3 a 4) bolo obsahovo zrejmé, z akého právneho titulu vyvodzuje uplatnené nároky. To evidentne pochopila aj žalovaná, ktorá nevyužila postup podľa § 16 ods. 2 cit. zákona a nepovažovala za potrebné vyzývať žalobcu na doplnenie titulu uplatňovaných nárokov, naopak žiadosť žalobcu bola vecne vybavená odpoveďou zo dňa 25. 07. 2017 s argumentáciou, že v dôsledku predmetného trestného stíhania a obvinenia žalobcu mu škoda či ujma nevznikla.

37. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu, musel podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP rozhodnúť o trovách celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania). Odvolací súd aplikoval ust. § 255 ods. 2 CSP, ktoré určuje, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Žalobca sa domáhal úhrady čiastky 39.443,54 Eur, úspešný bol v rozsahu sumy 4.000,- Eur. Jeho percentuálny úspech tak predstavuje cca 10,1 %, zvyšok je úspechom žalovanej, t. j. 89,9 %. Čistý úspech žalovanej je potom prevažujúci a predstavuje rozdiel uvedených hodnôt, čo je 79,8 %, v ktorom rozsahu má žalovaná nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi. O výške náhrady trov konania

rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).